

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry
PL 3000
90014 Oulun yliopisto

21.1.2014

Oulun kaupunki

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, asemakaavoitus, PL 32, 90015 OULUN KAUPUNKI
kirjaamo@ouka.fi

Asia:

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen (PPLY) mielipide Pateniemenrannan kaavarungosta 564-2187

Pateniemen entisen sahan alue soveltuu hyvin pientalorakentamiseen. Alueella ei ole erityisiä luontoarvoja eikä siellä pesi sellaisia uhanalaisia lintulajeja, jotka tulisi erityisesti huomioida suunnittelussa. Alueen linnusto tunnetaan varsin hyvin ja sen tiedetään koostuvan joutomaaympäristön lajeista, joille on tyypillistä pesimäympäristön vaihtaminen sen mukaan, missä kulloinkin sopivinta ympäristöä on tarjolla. Kaavarungon raportissa todetaan, että rakentamisen tieltä väistymään joutuville harvinaisille linnuille on mahdollista järjestää korvaavia pesimäpaikkoja lähistön ranta-alueelta. Tämä toteamus pitää paikkansa, mutta uusien pesimäpaikkojen toteuttaminen on tehtävä huolellisesti, jotta pesinnät onnistuvat jatkossakin. Korvaavan pesimäympäristön suunnittelussa tulee käyttää parasta mahdollista asiantuntemusta, ja uudet pesimäalueet täytyy rakentaa mielellään ennen tai viimeistään samanaikaisesti Pateniemenrannan rakentamisen kanssa. Rantalinnut ovat hyvin herkkiä pesimäaikaiselle häirinnälle, mikä aiheuttaa oman haasteensa kasvavan ihmisasutuksen ja linnuille soveltuvien pesimäpaikkojen yhteensovittamisessa. Rakentamisessa on myös huomioitava, että lintujen pesimäaikana touko-heinäkuussa tehtävät rakennustyöt eivät saa tuhota rauhoitettujen lintujen pesiä.

Suunnittelussa tulee huomioida alueen sijainti tärkeällä lintujen muuttoreitillä. Suunnittelualueen yli lentää keväisin kymmeniä tuhansia vesilintuja ja kahlaajia matkallaan Itämereltä Venäjän tundralle. Toisaalta suunnittelualueen yli kulkee keväisin ja syksyisin satojen tuhansien Lappiin matkaavien ja sieltä palaavien varpuslintujen päämuuttovirta. Varpuslintujen muutto keskittyy hyvin selvästi muutamia satoja metrejä leveälle vyöhykkeelle rannan tuntumaan.

Lintutörmäyksien ehkäisemiseksi rannan lähelle ei tule rakentaa korkeita rakennuksia. Lintujen lentokorkeus on hyvin sääriippuvaista. Huonolla ilmalla ne lentävät hyvinkin matalalla, kun taas kirkkaalla säällä ne nousevat lentämään usean sadan metrin korkeudessa. Suunnitelman mukaiset 1-2-kerroksiset rakennukset eivät aiheuta linnuille törmäysriskiä, mutta yli 4 kerrosta korkeat rakennukset tulee sijoittaa kauemmas rannasta, mikäli niitä on tarpeen rakentaa. Toisaalta suunnittelualueella ei ole erityisesti säästettäviä elinympäristöjä, joten riittävä määrä neliöitä

voidaan sen puolesta toteuttaa myös useammalla matalammalla rakennuksella. Lintujen muuttoreitit on esitetty tämän mielipiteen liitteessä 1.

Pateniemenrannan eteläosassa merenranta on luonnontilaisimmillaan. Kaavarungossa ei ole esitetty erityistä ympäristöä muuttavaa rakentamista tähän kohtaan rannasta, ja ranta-alue onkin hyvä säilyttää mahdollisimman luonnontilaisena. Luonnonmukaisessa rannassa viihtyvät monet merenrannan linnut, jotka tuovat alueelle merellistä tunnelmaa ja ylläpitävät merenrantakaupunkiluonnon monimuotoisuutta.

Suunnittelualueen sijainti lintujen muuttoreitillä ja linturikkaan Kuivasmeren äärellä tarjoaa hyvät mahdollisuudet lintujen tarkkailuun. Varsinaista lintutornia tuskin kannattaa alueelle rakentaa, mutta maisemaan sopiva tarkkailupaikka merenrannan läheisyyteen alueen eteläosassa voitaisiin toteuttaa palvelemaan paitsi lintuharrastajia ja muita muuttolinnuista kiinnostuneita myös merimaisemaa ihailemaan pysähtyviä asukkaita ja ohikulkijoita.

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry

Esa Aalto

puheenjohtaja

Ari-Pekka Auvinen

suojelutoimikunnan puheenjohtaja

Arktisten vesilintujen keväinen muuttoreitti

Varpuslintujen muuttoreitti

OULU